

SVAR IGÅR

Redaktör: Lars Rombo

Nr 288, utskrivet v 38 2018

Kära läsare!

Nu vet vi att uppföljningskurserna i Göteborg och Stockholm i november blir av – vi har nått "break even" och borde inte gå med förlust.

Också grundkursen i november är fulltecknad. Nu blir det 8-10 januari i Stockholm dessutom

Och det märks att resandet till länder med risk för gula febern tar fart. Jag har tidigare berättat om ändrade rutiner för hur man beställer undantagskort för gula febern men det kommer fortfarande brev med bön om 20 gratisex. Snälla! Gå in på reserådet pärm 1 flik 4 och se vad som gäller om du vill beställa.

I förra numret av svarigår efterfrågades komplettering av skydd mot hepatit A och B när resenären hade fått en monovalent av varje. Mitt svar att rekommendera två Twinrix med 6 månaders intervall är nog bra men räcker inte för en resa redan efter den första Twinrix– då blir skyddet inte komplett

Fråga: Har en kund som är 74 år och frisk. Han ska göra upprepade resor till Liberia och aldrig vaccinerat sig mot gula febern. Vad kan vi göra? Vaccinera honom eller bara intyg?

Svar: Han löper risk för gula febern i Liberia och då hjälper inte intyg: Ge vaccin!

Fråga: Vi har träffat en man från Irak född -47. Han tror sig inte ha blivit vaccinerad mot tuberkulos (syns inget ärr) och är nu uppmanad av sina landsmän boende i Canada att göra detta. Har tydligen fall av tuberkulos där. På inf.mott har han fått som svar att han har för hög ålder och att vaccinet inte verkar... Nu kommer han till oss och vi vidarebefordrar frågan?

Svar: Det stämmer nog att vaccinetts effekt är mycket osäker i den åldern men det är inte farligt om han inte är immunsupprimerad. Vill han ha och du har så ge!

Fråga: En patient har vistats en tid i Grebbestad, Bohuslän. Blivit fästingbiten igår x flera. Fått höra att ägaren på granntomten är svårt sjuk i TBE. Nu vill han vaccinera sig mot TBE, hjälper TBE-vaccinet om han redan blivit smittad? Är det lönt att ge det?

Svar: TBE-vaccin fungerar tyvärr inte som postexpositionsprofylax.

Fråga: Läste att det pågår polio i Somalia och att resande skall vara vaccinerade tidigast 1 år eller senast 4 veckor före avresa. Vuxna är det inga konstigheter med men jag och min kollega undrar hur vi skall göra med barnen som har fått "grundvaccinationen" men inte sin fjärde dos? Det finns ju inget rent poliovaccin och vi skall ju inte ge stelkrampsvaccin tätare än vart 10 år?

Svar: Det finns rent poliovaccin så vitt jag vet = Imovax polio. Kommer inte åt internet just nu så jag kan inte kolla. Hör av dig om det är problem...

Fråga: Har en pat som önskar vaccinera sig mot TBE encefalit. Hon har hört att det kan vara farligt att ge vaccinet då hon är allergisk mot Doxycyklin. Läser innehållsförteckningen och det finns spår av klortetracyklin, gentamycin och neomycin, vad menar ni, kan man ge vaccinet?

Svar: Välj FSME som inte har tetracyklin som spårämne om jag förstått rätt.

Fråga: Visst var det så att en dos med Stamaril är livslångt? I FASS står ev livslångt!

Svar: Alla länder har inte med säkerhet accepterat detta. Se Reserådets landinformation.

Fråga: Har en patient som ska flytta till Indien (New Delhi i 3 år) och behandlas med Metotrexat för sin ledgångsreumatism. Ska hon ha malariaprofylax?

Svar: Om hen skall bo i Delhi skulle jag hellre rekommendera att man söker sjukvård vid feber...

Fråga: Har precis fått samtal med en man som är drygt 70 år, arbetat som militär och tjänstgjort världen runt. Han har vaccinerats mot mycket och mycket men vet inte mot vad, har inte kvar sina vaccinationskort. Han var ute på 70- och 80-talet. Den enda vaccinering han kommer ihåg är gula febern. Han ska nu ut och resa och har frågor om jag tror att han fått vaccin för hepatit A och B. Min fråga då är när började man vaccinera med detta? Har han i så fall skydd som det är nu mot hepatit B livet ut? Hur ska jag tänka?

Svar: Vaccin mot hepatit B användes i större skala fr o m 1991, vaccin mot hepatit A kom 1994.

Fråga: Har en person som ska börja göra arbetsresor på i princip hela Sydamerika, kommer att bo enkelt och även långt ut i bushen och kan bli borta längre perioder. Han har gott vaccinationsskydd sedan tidigare men jag behöver fylla på med en del. Min fundering gäller Rabipur som han fått 130502, 130508 och 130521. Eftersom han kommer att vara långt bort från sjukvård och det kan ta tid för honom att få postexpositionspylax så undrar jag om jag bör ge honom en boosterdos nu?

Svar: Låter som en bra idé eftersom det har gått 5 år och kan bli svårt för honom att komma till en booster.

Fråga: Jag har hälsoundersökt en flicka född 2005-08-16. Enl vaccinationsjournal som hon har med sig från sitt hemland (Makedonien) fick hon hepatit B-vaccin 2005-2006 enl rätt intervall 3 doser, 050816, 050916, 060216 (första dosen given samma dag hon föddes...). Provtagning visar att s-Anti-HBs är 1,1 IE/L, ingen säker immunitet mot hepatit B. Min fråga är därför om vi skall vaccinera om henne med 3 doser, eller räcker det med en eller två?

Svar: Ge en booster och kolla serologi om en månad.

Fråga: Har två patienter som har tappat sina gula kort, men tagit gula febern 1997 och de är säkra på det. Skall till Gambia 28 december. Kan vi ge nya sprutor eller vad tycker du vi gör?

Svar: Aldrig farligt att ge en extra dos med GF-vaccin. Om du väljer att tro på dem undrar jag lite vilket datum du då skall välja för ditt intyg.....

Fråga: Vid snabbimmunisering med FSME av yngre ges 0+7+21 + en dos innan nästa säsong. När de är över 50 år och gör en snabbimmunisering, ska man då ge 0+7+21 + 60 + innan nästa säsong? Eller räcker det med 4 doser?

Svar: I en studie som vi gjort var 0+7+21 minst lika bra som 0+30+90 så det räcker med dos fyra nästa år.

Svar på förra månadens fall:

"Det gäller ett barn som är 2 år och fått alla vaccinationer via BHV som ska resa och mamma begärde då att få Twinrix. Fick en barndos Twinrix i april men sedan kom mamma på att de redan har skydd mot hepatit B och behövde bara skydd mot hepatit A. Har nu efter en månad fått en barndos Vaqta. Behöver vi fylla på med fler doser av Vaqta för ett långtidsskydd? När i så fall?"

Svar: Tyvärr är en barndos Twinrix bara en halv barndos A så även om du nu gett en hel barndos med Vaqta fattas en halv. Inget att bry sig om nu men ge en ny barndos inför nästa resa...

Månadens fall:

Har flera som i början av 2000 fick japansk encephalit tre sprutor 0-7-21 och sedan inte fått någon mer vaccination. Räknar man dessa som tre sprutor motsvarande idag 0-1-1 år och att man booster efter 10 år och sedan är det klart?